

Nr. 2(90)

Bazūne

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2019. gada 4. februāris

BIBLIOTĒKA KĀ NĀKOTNES IESPĒJA

Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Janvāra beigās bibliotēkā viesojās audzēkņi kopā ar savām skolotājām no Strazdumuižas internātvidusskolas, lai iepazītos ar bibliotēkas reprodukcijas darbu nodaļām un tajās strādājošajiem speciālistiem. Apmeklējuma laikā audzēkņus ne tikai iepazīstināja ar Skaņu ierakstu studijā un Braila raksta nodaļā veicamajiem pienākumiem, bet arī informēja par nepieciešamajām zināšanām un prasmēm, kā arī izglītības iestādēm, kuras tās nodrošina.

Skaņu ierakstu studijā skolēni ar interesi klausījās Uģa Skujas stāstījumu par tehnisko darbu ar audiogrāmatām, kā arī par savu izglītības ceļu uz datorsistēmu tehniķa profesiju. Daudzie jautājumi apliecināja skolēnu interesi par darbu ar audio ierakstiem.

Īpašu interesi jauniešos raisīja pats audio ieraksta process ar specializēto mikrofonu skaņu izolētā studijā. Viena no jauniešiem izmantoja iespēju ierunāt tekstu, ko vēlāk Uģis nodemonstrēja skaļi, kā arī veica tajā korekcijas, kā to parasti veic skaņu redaktors.

Bibliotēkas apmeklējuma noslēgumā audzēkņi viesojās Braila raksta nodaļā, kur iepazīs ar neredzīgo redaktoru darbu un tam nepieciešamajām prasmēm. Šeit au-

dzēkņi uzzināja, ka zināšanas filoloģijā dod pamatus darbam ar tekstiem, taču galvenās iemaņas un prasmes nodrošina Strazdumuižas internātvidusskola, kur audzēknis iemācās Braila rakstu. Savukārt Braila raksta grāmatu poligrāfiskās iemaņas iespējams apgūt vien Braila raksta nodaļā, darbojoties ar grāmatām praktiski.

Arī šajā nodaļā bija daudz jautājumu par veicamajiem darbiem, kā arī izteikta vēlme pamēģināt redaktora darbu, lai saprastu, ko tas nozīmē. Atbildot uz to, Braila raksta nodaļas vadītāja aicināja izmantot iespēju pieteikties uz divu nedēļu bezmaksas prakses vietu vasaras brīvīkā.

Šis apmeklējums bibliotēku iepriecināja, jo tā ir viena no iestādēm, kas piedāvā darba vietas tieši redzes invalīdiem.

Lielākais izaicinājums, protams, ir stingri noteiktais darba apjoms un intensitāte, ko ne katrs redzes invalīds var izturēt. Tāpēc par Braila raksta redaktoriem parasti strādā cilvēki, kuriem grāmatu veidošana ir sirdslieta, nevis kārtējais darbs, ko jādara, jo tā iekārtota pasaule. Šis nav darbs, ko varētu veikt attālināti, strādājot mājās, jo to jāveic sadarbībā ar diviem citiem kolēģiem. Tomēr šis noteikti ir darbs grāmatmīļiem, kuriem patīk lasīt grāmatas pašiem, nevis tās klausīties audio formātā.

Bibliotēka saviem lasītājiem, izvēloties nākotnes profesiju, iesaka izvērtēt savas

prasmes un spējas, kā arī izzināt sevi un savas intereses. To palīdzēs izdarīt vairākas bibliotēkas krājumā pieejamās grāmatas un informatīvie materiāli.

Ikviena skolēna balsts ir viņa vecāki, tāpēc aicinām arī vecākus padomāt par sevi interesējošām tēmām un jomām, kurās vēlētos iegūt vairāk informācijas vai apgūt jaunas prasmes.

Mūsu bibliotēkā Rīgā no 1. — 22. februārim būs skatāma un klausāma biedrības

«Debessmanna» foto un audio izstāde «ESTEPATĀS», kas rosinās runāt par jauno vecāku emocionālo veselību.

Bildēs būs redzami un audio izstādē dzirdami vairāku sabiedrībā zināmu vecāku stāsti par to, ka bērna ienākšana ģimenē var ienest ne tikai daudz prieka un laimes mirkļu, bet var arī nozīmēt izaicinājumus, grūtības, vientulības un nespēka sajūtu. Par to, kā katrs ar to ir ticis galā, uzzināsiet apmeklējot izstādi.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

VESELĪGA UZTURA LEKCIJAS

Margarita Jelisejeva

LAN vecākā bibliotekāre

2018. gada beigās, 19. decembrī, mūsu bibliotēkā notika lekcija «Svētku galds veselīgā noskaņā». Pasākumu vadīja fitoterapeite un ājurvēdas pārtikas tehnoloģe Natālija Provornaja, kura viesojās pie mums jau trešo reizi.

Šoreiz Natālija stāstīja par imunitātes stiprināšanu un gremošanas uzlabošanu ar dažādiem produktiem un gatavošanas veidiem, pārsvarā par skābēšanu un fermentāciju.

Lekcijas otrajā daļā notika arī veselīgu ēdienu gatavošana un apmeklētāju cienāšana. Visi ēdieni bija viegli un ātri pagatavojami, tāpēc publicēsim dažas receptes, lai tie lasītāji, kas nevarēja būt klāt, varētu izmēģināt pagatavot kaut ko paši.

RECEPTES

Galetes

3 kartupeļi, 3 skābie gurķi, pusglāze auzu pārslas, 2 ēdamkarotes krievu sinepes (vai jebkuras citas sinepes).

Traukā ielej 2 — 3 mm ūdens, uzliek uz plīts un karsē.

Sarīvē kartupeļus uz burkānu smalkās rīves.

Kamēr ūdens vārās, pieliek klāt sinepes un sāli (pustējkaroti). Pieliek rīvētus kartupeļus un vāra tālāk.

Sarīvē 3 gurķus, pieliek klāt, pieber arī auzu pārslas, visu kārtīgi samaisa. Var pieliet nedaudz ūdens, lai vieglāk maisīt.

Klāt pieliek 1 — 2 ēdamkarotes labas eļļas (ķirbju eļļas, olīveļļas).

Liek ledusskapī uz kādu pusstundu. Pēc izņemšanas var griezt gabalos un ēst.

Čipsi

Sarīvē 2 gurķus uz korejiešu burkānu rīves gariem salmiņiem, pievieno jebkurus pākšaugu miltus, samaisa un atstāj, lai pastāv kādu laiku. Sasilda pannu, uzlej nedaudz eļļas un var cept čipsus.

Februārī bibliotēkā Rīgā plānota nākamā Natālijas Provornajas lekcija.

Visi ir laipni aicināti atnākt, piedalīties, klausīties un smelties gudrību!

Seko jiet līdzī informācijai par tikšanās datumu un laiku, ko paziņosim vēlāk.

AKTUALITĀTES FEBRUĀRĪ RĪGĀ

Dinija Bite

LAN bibliotekāre

Februārī, Sveču mēnesī, bibliotēkā Rīgā būs apskatāma sveču un literatūras **izstāde «Uz sveču balli sanāca sveces, ai, kas par gaismu debesīs tecēs»**. Tajā redzēsiet dažādas sveces, lasīsiet materiālus par sveču liešanu, dzeju par svecēm un gaismu.

Ceturtajā februārī pasaulē tiek atzīmēta Pretvēža diena. Tāpēc Latvijas Neredzīgo bibliotēkas lasītavā Rīgā **no 4. līdz 8. februārim** tiks izstādīta bibliotēkas krājumu popularizējoša **izstāde «Sargāsim sevi un viens otru»** par veselīgu dzīvesveidu, dažādiem dzīvesstāstiem un padomiem.

No **4. līdz 16. februārim** tiks atzīmēta Margaritas Stārastes 105. jubileja. Šim nolūkam lasītavā būs izstādīta viņas **grāmatu izstāde**, taču **7. un 8. februārī** apmeklētāji tiek aicināti uz 2004. gadā uzņemto **dokumentālo filmu par Margaritu Stārasti**, kas ir tapusi režisores Ilonas Brūveres portretfilmu ciklā «Dominante». 25 minūšu garā portretfilma atspoguļo rakstnieces, ilustratores radošās dzīves stāstu, kas vizuāli un emocionāli piepildīts, izvairoties no sentimenta un vispārīgām frāzēm. Tajā dzirdami Margaritas Stārastes pašas stāstītie atmiņu stāsti.

Valentīndienā, 14. februārī, notiks arī Latvijas **filmu diena «Īsa pamācība mīlēšanā»**. Filma uzņemta 1982. gadā. Tā veidota pēc Rūdolfā Blaumaņa stāsta motīviem, kuru darbība noris Latvijā 19. gadsimta beigās. Viļņu Jānim pienācis laiks precēties, bet kā lai noskaidro, kura būs vislabākā sieva? Tā ir jautra komēdija, kas īpaši atbilstoša mīlestības mēnesim februārim.

Februāra pēdējās divās nedēļās, **no 18. līdz 28. februārim**, mūsu bibliotēkā tiks eksponēta taustāma **izstāde «Pieskāriens»**. Šī izstāde jau paviesojusies Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Daugavpils filiālbibliotēkā un tagad to varēs aptaustīt arī rīdzinieki. Izstādes eksponāti ar pirkstu galiem ļauj iepazīt Rīgas tiltu un baznīcu arhitektonisko skaistumu, pieskarties ievērojamākajām vietām Rīgā un gūt priekšstatu par to, kā izskatās mūsu valsts galvaspilsēta. Izstādes eksponātus veidojusi biedrība *Socintegra*.

Aicinām izmantot iespēju un **18. februārī plkst. 15.00** tikties ar izstādes autori Mariju Kožarinu klātienē.

Pēdējā ziemas mēnesī piedāvāsim sarunas par «Ziemas laiku». **20. februārī** notiks tikšanās no cikla «Latviskā gadskārtā» ar folkloras un tradīciju pētnieci un praktiķi **Guntu Sauli**. Tikšanās laikā sarunāsimies par tādām tēmām kā ziemas laika svētkiem un iezīmdienām, ziemas laika domām un mitoloģiju — Meteņiem, Sveču dienu u.c. Runāsim arī par sauli ziemā, cilvēku ziemā, iekšējo laiku, pārdomu, apceru laiku un dabu ziemā.

Februārī notiks vēl divi pasākumi:

1. Pie mums atkal viesosies Pirmsskolas izglītības iestādes «Laimes lācis» mazie audzēkņi, lai kopā ar suni Džerodu klausītos slovēņu rakstnieces M. Korenas grāmatu «Uzvāri man pasaciņu». Bērni tiks iepazīstināti ar projekta «Mūsu mazā bibliotēka» uzdevumu burtnīcu.

2. Projekta «Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija — 2018» noslēguma pasākums. Izskām lielu pateicību par dalību šajā projektā un par izlasīto grāmatu vērtējumu. Atgādinām, ka šajā projektā varēsiet piedalīties arī šogad.

LATVIEŠU AUTORU UZVARAS GĀJIENS

Ieva Jēkabsons

Metodikas nodaļas bibliotekāre

Janvāris paskrējis mums garām nemanot. Pa šo laiku esam noskaidrojuši aizgājušajā gadā Latvijas Neredzīgo bibliotēkā lasītākās grāmatas.

2017. gadā mūsu lasītāji bija ļoti iemīļojuši pašmāju rakstniekus. Un arī 2018. gadā lasītāko grāmatu topā pārsvarā dižojas latviešu autoru darbi.

Lasītāko audiogrāmatu topā pirmo vietu ieņem Alfrēda Dzijuma «Raženā aude» — autobiogrāfisks darbs, kas mūsdienu lasītājam atgādina par Latvijas lauku sētā sen pārbaudītām dzīves vērtībām.

Otrajā vietā ierindojās Ingas Ābeles vēsturiskais romāns «Duna», kas vēsta par 1949. gadu Rīgā, Sēlijā un Latgalē.

Savukārt trešajā vietā — Kristīnas Hārmelas mīlasstāsts mūža garumā — «Aizmirstības kanēļa smarža».

Lasītākā **grāmata Braila rakstā** ir Tāļivalža Margēviča «Šķērsiela 13. Latvieša dibināts gulags». Tas ir vēstījums par latviešu mūsdienu literatūrā maz atspoguļotu tēmu — kas notika ar latviešu strēlniekiem, kuri, izgājuši cauri Ziemassvētku kauju ugunskrītībām, nokļuva Krievijā un tur nonāca boļševiku varas virsotnēs?

Otrā lasītākā Braila raksta grāmata ir humora pilnais Batista Boljē romāns

«Tūkstots un viena nakts ātrās palīdzības nodaļā».

Toties trešā — Janas Egles stāstu krājums «Gaismā». Pačukstēšu tiem, kas vēl nav paguvuši izlasīt informatīvo izdevumu «Jaunie Vāki», ka šogad Braila rakstā tiks izdots arī Janas Egles jaunākais stāstu krājums «Svešie jeb miļņekij ti moi». Gaidīsim ar nepacietību!

Lasītākā **grāmata parastajā drukā** 2018. gadā ir Guntara Rača dzejoļu krājums «365. 1. daļa». Arī šo grāmatu un tās otro daļu neredzīgie lasītāji 2019. gadā sagaidīs Braila rakstā.

Otro vietu ieņem Māras Zālītes «Paradīzes putni», kas ir tautā iemīļotā romāna «Pieci pirksti» otrā daļa.

Trešā lasītākā redzīgo raksta grāmata ir Noras Ikstenas «Mātes piens», kas vēsta par triju paaudžu sieviešu likteņiem.

Gan Māras Zālītes «Pieci pirksti» un «Paradīzes putni», gan Noras Ikstenas romāns «Mātes piens» pieejams arī audioformātā. Noteikti vērts izlasīt, ja tas vēl nav izdarīts!

Tāds, lūk, bijis aizvadītais gads Latvijas Neredzīgo bibliotēkā. Lai arī jaunais gads pilns labu grāmatu un domu!

Nāc un atrodi savu nākamo mīļāko grāmatu bibliotēkā! Kā teikusi Nora Ikstena: «*Lasīšana un dzīvošana kopā ar grāmatu ir neticama laimes sajūta.*»

The logo for 'Bazūne' features the word in a bold, handwritten-style font. Above the letters, there is a graphic of a hand holding a pen, with the ink trail forming the top of the letters.

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīze**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Jaunieguvumi

Tālrunis: 67522131

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Par publikācijām atbildīgi paši autori.